

The Venice Charter

*translated
in*

HEBREW

HEBREUX

ICOMOS National Committee using this version:

Israel

אמנה בינלאומית לשימור ושיקום אתרים - "אמנת ונציה 1964"

הקונגרס הבין לאומי ה- II של אדריכלים ומהנדסים של מונומנטים היסטוריים, ונציה, 1964.
מאומצת ע"י איקומוס ב - 1965

המונומנטים ההיסטוריים של דורות רבים, הנושאים את חותם העבר מהווים עדות מוחשית למטרות קדומות. בני האדם מודעים יותר ויותר לאחדות הערכים האנושיים ורואים במונומנטים מן העבר מורשת משותפת. קיימת הכרה באחריות המשותפת לשימורם למען הדורות הבאים ובחובה להורישם במלא עושרם ובמירב האותנטיות שלהם.

חיוני להגיע להסכמה על בסיס בינלאומי, בכל הנוגע לעקרונות המנחים את השימור והשיקום של המבנים הקדומים, באופן כזה שכל ארץ תהיה אחראית ליישום תכניות השימור במסגרת התרבות והמסורת המיוחדים לה.

בבואה להנדיר עקרונות בסיסיים אלה לראשונה, תרמה אמנת אתנוג' מ- 1931 להתפתחותה של תנועה בינלאומית רבת היקף שזכתה לביטוי מעשי במסמכים לאומיים, בעבודות איקו"מ ואונסק"ו ובהקמת "המרכז הבינלאומי ללימוד השימור והשיקום של נכסי תרבות" (איקרו"ס). מודעות גוברת ולימוד מבורק תרמו את תרומתם לנושא, שהפך מורכב ומגוון יותר ויותר. עתה הגיע ועת לבחון מחדש את אמנת אתנוג', ללמוד באופן יסודי את עקרונותיה ולהרחיב את היריעה בעזרת מסמך חדש. בהתאם לכך, "הקונגרס הבינלאומי השני של הארכיטקטים והטכנאים לשיקום אתרים היסטוריים", שהתכנס בוונציה בתאריכים 25-30 בתאי 1964, אישר את המסמך שלהלן:

הגדרות:

סעיף 1.

המושג מונומנט היסטורי כולל לא רק את היצירה האדריכלית הבודדת, אלא גם מכלולים עירוניים וכפריים שבהם קיימת עדות לתרבות יחודית, התפתחות משמעותית או אירוע היסטורי. הדבר נוגע לא רק לעבודות אמנות גדולות אלא אף לעבודות צנועות ששרדו מן העבר, שהפכו בעלות ערך תרבותי רבות הימים.

סעיף 2.

שימור ושיקום המונומנטים, חייב להעזר בכל המדעים והטכניקות שיש בכוחם לתרום ללימוד ולהבטחת המורשת האדריכלית.

מסרה:

סעיף 3.

הכוונה בשימור ושיקום מונומנטים היא לשמר אותם הן כעבודות אמנות והן כעדות היסטוריות.

שימור:

סעיף 4.

חיוני לשימור מונומנטים - שיתחזקו באופן קבוע.

סעיף 5.

שימור המונומנטים יהיה תמיד קל יותר אם יעשה בהם שימוש למטרה כלשהי לתועלת הכלל. על כן, שימוש מעין זה רצוי ובלבד שלא יעשה שינוי בתכנית המבנה ובעיטוריו. רק במסגרת מגבלות אלה ניתן להתיר את ביצוע ההתאמות הנדרשות מתוך שינוי היעוד.

סעיף 6.

שימור המונומנט פירושו לשמור על מסגרת שאינה חורגת מקנה המידה הקיים. במידה והמסגרת המסורתית קיימת, יש להקפיד על שימורה. אין להרשות בניה, הרס או שינויים שיחוללו תמורה ביחסי מסות וצבעים.

סעיף 7.

המונומנט הוא חלק בלתי נפרד מן ההיסטוריה, לה הוא משמש עדות, כמו גם הסביבה בה הוא נמצא. אין לאפשר הזזת המבנה או חלקים ממנו למעט מרחקרים בהם הדבר מתחייב כדי להבטיח את שלמותו, או כאשר הדבר מוצדק משיקולים לאומיים / בינלאומיים בעלי חשיבות ראשונה במעלה.

סעיף 8.

פסלים, ציורים או עיטורים המהווים חלק בלתי נפרד מהמונומנט מותר להסיר רק במקרה שאין דרך אחרת להבטיח את שימורם.

שיקום:

סעיף 9.

תהליך השיקום הוא פעולה הדורשת התמחות ברמה גבוהה. מטרתו לשמר ולחשוף את הערכים האסתטיים וההיסטוריים של המונומנט והוא מבוסס על כיבוד החומר המקורי והתיעוד האותנטי. על תהליך השיקום להפסק בנקודה בה מתחילות ההשערות, ובמקרה כזה, כל עבודה מחייבת, נוספת, תבוצע כך שניתן יהיה להבחין בינה לבין המקור ועליה לשאח את חותם תקופתה. בכל מקרה, את עבודת השיקום יקדים ולווח מחקר ארכיאולוגי והיסטורי של המונומנט.

סעיף 10.

כאשר טכניקות מסורתיות אינן מספקות, ניתן להגיע ליצור מונומנט ע"י שימוש בכל טכניקות שימור ובניה מודרנית, אשר יעילתה הוכחה על ידי נתונים מדעים ונסיון.

סעיף 11.

יש לכבד את תרומתן של כל התקופות לבניית המונומנט, שכן אחידות הסגנון איננה מטרת השימור. כאשר המבנה כולל תוספות מתקופות שונות, חשיפת השכבות התחתונות יכולה להיות מוצדקת בנסיבות חריגות וכאשר החלקים המוסרים הם בעלי ענין פחות והחלקים הנחשפים הם בעלי חשיבות גדולה יותר מבחינה היסטורית, ארכיאולוגית או אסתטית. כל זאת במידה ומצב השתמרותם טוב דיו כדי להצדיק את הפעולה. הערכת חשיבות השרידיה והחלטה מה ניתן להרוס, לא תיגשה בשום מקרה רק על ידי היחיד האחראי על העבודה.

סעיף 12.

השלמת חלקים חסרים תעשה באופן שהם ישתלבו בצורה הרמונית עם המכלול, ועם זאת כצורה שניתן יהיה להבחין בינם לבין המקור, כך שהשיקום לא יטשטש את העדות האמנותית וההיסטורית.

סעיף 13.

אין להרשות תוספות בניה למעט כאשר הן אינן גורעות מחלקי הרויח המעניינים, המסגרת המסורתית שלו, שיווי המשקל בין חלקיו ויחסו לסביבה.

אתרים היסטוריים:

סעיף 14.

האתרים בהם מצוי המונומנט, דורשים התייחסות מיוחדת כדי לשמור על שלמותם וכדי להבטיח את ניקיונם והצגתם באופן מושך. עבודות השימור והשיקום הנעשות באתרים אלה, צריכות לקבל את השראתן מהעקרונות שהובאו לעיל.

חפירות:

סעיף 15.

יש לבצע חפירות עפ"י אחות מיזיה מדעיות ועל פי המלצות המנדירות עקרונית ביני"ל ליישום בחפירות ארכיאולוגיות שאומצו ע"י אונסק"ו ב-1956. יש לנחזק את השרידים ולנקוט באמצעים הנוצרים לשימור והגנה קבועים על החלקים האדריכליים והחפצים שנתגלו בחפירה. יתרה מזאת, יש לנקוט בכל האמצעים שיקלו על הבנת המונומנט וחשיפתו מבלי לאבד את משמעותו. מראש יש לקבוע שאין לבצע כל עבודת שיחזור. ניתן להצטרף רק אנסטילוזיס, דהיינו חיבורם מחודש של חלקים קיימים שהתפזרו. החומרים בהם יעשה שימוש לצורך השלמת המבנים חייבים להיות ניתנים לזיהוי ויש להשתמש בהם בצורה המזערית, שתבטיח את שימור המונומנט והשבת צורתו המקורית.

פרסום:

סעיף 16.

כל עבודות השימור, השיקום והחפירות יעשו תוך תיעוד מדוקדק בצורת דו"חות אנליטיים, מלווים באיורים ותצלומים. יש להכליל בדו"ח כל שלב משלבי העבודה: פינוי, יצוב, סידור מחודש והשלמות, כמו גם אלמנטים טכניים ואחרים שזוהו במהלך העבודה. את הדו"ח יש להפקיד בארכיון של מוסד ציבורי, באופן שיהיה נגיש לחוקרים. מומלץ שהדו"ח יפורסם.

(תרגום מהאנגלית: אדרי גיורא סולר)